

MEGJELNIK MINDEN
VASÁRNAPON

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt —
Fél évre . . . 2 —
Negyedévre . . . 1 —
Egy óra . . . — 35

Egyes szám ára 10 kr.

A lap szellemi részere vonatkozó közlemények a szerkesztőséghez, a hirdetések, előfizetési pénzek és hirdetési díjak bérmentve a „Körmendi könyvnyomda részv. társaság” özímére a kiadóhivatalba K Ö R M E N D K E küldendők.

RÁBAVIDÉK

TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

HIRDETÉSEKRE névve a lap egy oldala, 9 része van beszámlálva, 1 más bélyegdíjon kívül 3 ft.

FŐHESZŐRI HIRDETÉS, AN-
LÉNYEGEDMÉNYEK RÉSZÉRE
SÓLNEK.

Hivatalos hirdetések a hivatalos árszabály szerint beszámláltnak.

Nyilttór pótlásra 15 kr.

Bérmentetett levelek nem fogadjatnak el.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Végre mégis!

A mit lapunk mult évi december hó 6-ikán kelt 46-ik számában Vasvármegye intelligenciájához intézett felhívásunkban legelőször megpendítettünk, — a minnek létesítését azóta lapunk hasábjain gyakran nyomatékosan szorgalmaztuk, — a minnek megsürgetésére szombathelyi és a megyebeli lapársainkat hiába kér-tük és buzdítottuk: a „Berzsenyi iro-dalmi kör” végre-valahára komolyan megalakulóban van.

Eleinte könyörögtünk, nógattunk és biztattunk, utóbb nehezteltünk, sőt korholtunk, hol komolyan, hol tréfásan, de nem nyugodtunk mindaddig, míg célunkat el nem értük.

Ma már ez is meg van.

Igaz ugyan, hogy kicsinyelték a forrást, melyből az eszme először felbuk-kant, a mit abból és onnan következte-tünk, hogy jónak találták szüntelen fel-szólalásunkat agyonhallgatással mellőzni, — ámde nekünk hó elégtételt

szolgáltat maga az elért ered-mény s a kivivott siker.

Azért hát ne is rekrimináljunk to-vább, ne zavarjuk „balhaköhögésünk”-kel a mégcsak fejlődő összhangot s elé-gedjünk meg azon tudattal, hogy publi-cistai kötelességünknek tőlünk telhető módon feleltünk meg.

Egy megjegyzést azonban semmiként sem fojthatunk el magunkban s ez ab-ban áll, hogy a megalakítandó „Berzsenyi irodalmi kör” vezéregyéniségei egy pillanatig se téveszszék szem elől azon magasztos irányt, melyet a vezeté-sükre bizandó kör követni hivatva van, hahogy méltó akar lenni azon halhatatlan névhez, melyet a kör zászlójára irt.

E nemes hivatását pedig a kör csak akkor fogja igazán betölthetni ha min-denekelőtt számüzetik közelébből minden separatistikus törekvés és kicsinyes kaszt-szellem, ha következetességgel juttatja ér-vényre e jelszót: „le a s o r o m p ó k k a l.”

Ha erre elegendő erőt éreznek ma-gukban a vezéregyéniségek, ám alakítsák meg a „Berzsenyi-kör”-t s tapasztalni fogják, hogy áldás és siker koronázza

működésüket, — ellenesetben jobb, ha hozzá sem fognak az alakuláshoz, mert csak méltatlan gúny tárgyává tennék halhatatlan költőnk nagy nevét.

A „Berzsenyi szoborbizottság” tag-jait Dr. Károlyi Antal alispán, bizott-sági elnök, f. hó 6-ikára a megyeház kistermébe ülésre hívta egybe, melyen szép számmal jelentek meg.

Az elnök megnyitójában üdvözöl-vén a megjelent bizottsági tagokat, rö-viden ismerteté a szoborbizottság eddigi működését és azon reményét fejezé ki, hogy ezentul még szélesebb körben, még nagyobb buzgósággal fogja a bizottság feladatát teljesíteni.

A mult ülés jegyzőkönyvének fel-olvasása és hitelesítése után, Dr. Rapp Kornél titkár olvasta fel jelentését, élesebb hangon róván meg a „legintelli-gensebb vármegye” közönségének kö-zömbösségét, melylyel a felvetett nemes eszme iránt viseltetik.

A pénztári számadások megvizsgál-tatván, ezek szerint a Berzsenyi-szobor

TÁRCZA.

Késő ébredés.

A rózsák már rég elhullatták szirmai-kat, a madarak éneke is elhangzott, jó vastag hóréteg borította a termő földet, kőd lepelt el bércezt, sikot, rónát a mult-ősz végén, mikor a Sugár Ferkó szívében a tavasz élete kezdett fejlődni.

Bizony nemcsak a fákat lepte zuzmára, meghozta az idő Sugár Ferkó fejére is idő-nek előtte; nemcsak a völgyet borította a kőd sűrű tömegben, ködben uszott a Sugár Ferkó egész lelki élete, a mikor a ködfátyolon keresztül egy rózsát pillantott meg; s-erre a szíve elkezdett dobogni, először halkabban, egyre sebesebben s dobogott ugy, mintha belülről folytonosan kalapács-csal verték volna.

Sugár Ferkó körülnézett a világban s nem tudta elképzelni, hogy vele mi történt? Csak azt érezte, hogy megszokott nyugalma elhagyta, közönyös életnézete megváltozott.

Még feltűnőbb volt ez a változás isme-rősei előtt: az ügyvédi irodában, a hol ide s tova 25 év óta irnokoskodik már s a

„Három hattyu” korcsmában, a hova olykor olykor ellátogatott irnoktársaival.

Sugár Ferkó, a ki reggel 7 óraker sovány ábrázatával ott szokott ülni a sárga asztal mellett s kopott kabátjában száraz csontos kezeivel egyenletes sorban vezette a szép, gömbölyű betűket; Sugár Ferkó egyszerre csak kezdett késlekedő lenni, el-maradozni s már az is megtörtént vele, hogy délután más aktákat kezdett másolni ugyanazon ivre, mint a melyet délelőtt fél-benhagyott.

Az irodafőnök bámult, irnoktársai ösz-szenéztek, de nem szóltak volna főnökük-nek a világért sem; hiszen olyan jó pajtásuk volt a hosszú éveken át a teherben, a munkában.

Sugár Ferkó negyven éves korában látta meg először, hogy a felhők között ragyogó csillag is van; nézte, nézte sóvár-gó szemekkel; de a sűrű ködön át sejteni is alig bírta, hogy ő azt a szép csillagot nézi, hogy az a szép csillag megbüvölte a lelkét s vonzza őt magához bűvös hatalommal.

Sugár Ferkó lelke ingadozni, szédülni kezdett; Sugár Ferkó nem volt többé ura önmagának.

Mint a megittasult lélek nincsen má-

morának tudatában, csak érez rendkívüli érzést s külön szép színben látja a világot, de okát nem tudja s kutatni sem törekszik: ugy Sugár Ferkó sem tudta volna okát adni annak a különös izgatott, de örömteljes érzésnek, mely szívet átjárta, folyton át-járta megremegettette estétől-reggelig kéjes, bánatos alakban.

Sugár Ferkó alig ismerte az élet leg-főbb boldogságát — a tiszta szerelmet.

Honnan is ismerte volna?

Mikor más ifju lélek ábrándokkal telve, zöngeményeket ir az ismeretlen ideálhoz s vágyakozással telik el szerelme tárgyát fel-találni: Sugár Ferkó édes atya mellett actá-kat másolgatott, hogy a nagy család fentar-tásában atyja segítségére lehessen.

Mikor más ifju lélek rajong Themis-toklessel a dicsőségért, Petőfivel, Desmuo-liéns Camillal a nép szabadságért — s lel-kének osztályosát, a hü nőt feltalálja: Sugár Ferkó abban a korszakban, atyja halálával átvett egy irnoki állomást — mint atyai örökséget — s gondoskodást egy számos család fentartásáról.

Hiven teljesítő kötelességét, félbe hagyta tanulmányait a mindennapi kenyérért; ma-gával törődni nem volt sok ideje, nem is

alapja javára eddig 1941 frt 91 kr gyűlt össze.

A titkári és pénztári jelentések tudomásul vétele után, Dr. Rupp Kornél a következő indítványt terjesztette elő:

„Tisztelt bizottság!

A Berzsényi szoborbizottság, t. uraim, egy évi főnállása alatt töle telhetőleg mindent elkövetett, a mitől a szobor alapítójának gyarapítását remélhette. Mintán azonban az alakuló gyűlésen a város intelligenciájához mértén igen csekély számban jelentek meg az érdeklődők, a kik egyszersmind együtt az első bizottsági tagok lettek, szükségesnek látszott, hogy a bizottsági tagok száma szaporíttassék. E tekintetben lelkes örömmel üdvözölhetjük az új tagokat a kik a mai ülésen már megjelentek, egyszersmind azon indítvánnyal vagyok bátor föllépni, méltóztatnék elnök ur és a t. biz. tagok odahatni, hogy a szoborbizottság s z á z a s bizottsággal egészítettessék ki, ne csak a városból, hanem a megyéből is.

A szomszéd Gyövrármegye Kisfaludy Károly szobrának leleplezése alkalmával megmutatta nekünk az utat, s a módot, melyet követnünk kell, ha a mi megyénk szülöttének a nemzet Horácának szobrát fel akarjuk állítani.

Ha a kívánt száz bizottsági tag meg lesz, a nagy bizottság sikeresebb és gyorsabb működés céljából: 1) műszaki, 2) gyűjtési, 3) ünnepélyrendező és irodalmi szakosztályra oszljék.

Az utóbbira nézve legmegfelelőbbnek tartanám, ha egy „Berzsényi irodalmi kör“ felállítása lehetne lehetséges.

Az ország minden tekintélyes városának intelligenciája alakított már többé-kevés-

igen tette; dolgozott szolgál munkát, másolatot anyját, testvéreiért.

Hosszu éveken át testvéreit szárnyukra bocsátá, anyját eltömette, magára maradt. Nem lett szabadabb, mint megelőzőleg volt. Megszokták már őt is, megszokta ő is az egyhangu munkát. Nem volt vágyakozása magasabbra törni, szárnya meg volt törve.

Az ügyvédi iroda, melyben atyjától örökölt irnokoskodását folytatta, meglehetősen távol volt főnöke lakásától. Néha megtörtént, hogy egyes iratokat a házhoz kellett vinni aláírás végétt. Ezt a munkát olykor Sugár Ferkó végezte. Közönyös volt ránézve az is. Teljesítette egykedvűen, mindazt mit az élet baja reá kötelelességül rótt.

Nem figyelt, nem kémlelt, híreket nem hordott. A főnökné tolettjei, a drága butorzat őt ép oly kevéssé érdekelte, mint az inasok perpatvarkodása, a szobaleányok pillantásai.

A múlt ősön egyszer aztán aztörtént, hogy a mint a salonba lépett: szende, mosolygó arcú ifju leány siettelébe, elvette a sürgösen hozott iratcsomagot, hogy ő majd átadja atyjának, a mint haza jön.

Sugár Ferkó ismerte a leányt — főnöke leányát — kis gyermek korában, mi-

bé egy irodalmi és művészi kört, melyet megyéje költőjének nevével nevezett el. Így ismerjük a pozsonyi Toldi-kört, a sz.-fehérvári Vörösmarty-kört, a győri Kisfaludy-kört, a kecskeméti Katona-kört, a soproni irodalmi és művészi kört stb.

Va amely nemzet agrarkulturális haladásáról a nemzetgazdasági viszonyok, a kiviteli termények minősége tesz tanúságot szellemi intelligenciájáról pedig irodalmi működése. A művelt államban élt polgárnak nemcsak az anyagi jólét fejlesztése, hanem a szellemi működés előmozdítása és kiváló kötelességei közé tartozik.

E városnak és megyének örök dicsőségére fog válni, ha ez irodalmi kör megalapításánál az intelligens körökben lelkesedésre találunk, egy oly irodalmi körnek, mely első ápolója, terjesztője legyen városunkban a nemzeti művelődésnek és a magyar társas életnek, mely gyülekező helyévé váljék városunk és megyénk műértő és hazafias értelmiségének, kedvelt csarnokává a nemzeti irodalomnak és a művészetnek, — és a műveltek központjává, mely száműzze magától a politikát, a felekezetiiséget, a nemzetiségi torzsalkodást, a sovinizmust és az erőszakot, mely nem épít, hanem rombol, — s a Berzsényi-szobor megvalósítására való törekvés mellett a nemzeti szellemű és nyelvű műveltség ápolását, terjesztését s ezzel kapcsolatban a magyar társasélet emelését tűzte ki nemes feladatául.

E célok elérésére eszközül szolgáljanak 1) irodalmi és művészeti előadások, felolvasások, gyűlések és ünnepélyek tartása, 2) társas multságok rendezése, kirándulások a vidékre, 3) évkönyv vagy más művek kiadásának eszközzése s 4) esetleg jutalmazandó pályakérdések kitűzése.

óta azonban a nevelő intézetből haza került, mióta viruló hajadonna fejlődött: azóta nem látta:

Meghajtotta magát egy járatlan ember félszégével, úgy mint főnöke vagy más akárki előtt tenni szokta s távozott. — De az az édeskésen csengő hang folyton viszszahangzott a szívébe, talán talán még bennebb is hatott.

Sugár Ferkó ettől a naptól fogva erős változást érzett önmagán. Izgatott, nyugtalan volt, nem ment a munka, úgy mint régebben, nem tudott nevetni irnoktársai tréfáin, pajzánkodásán; nem kereste fel esténként megszokott szórakozási helyét, inkább magánosan merengett, gondolkozott.

S mikor társai szórakozottságán nevettek s változásának okát keresték; ő maga is érezte, hogy igazuk van, de a lelkében feltámadt indulatokat, lényének változását nem tudta megmagyarázni önmagának sem.

Érezte, hogy életfolyamata a megszokottól eltért s úgy sejtette, hogy valami rendkívüli előtt áll: nagy boldogság vagy boldogtalanság előtt.

Nemsokára ismét főnöke helyett annak fiatal leánya vette át az iratokat. Sugár Ferkó reszketni, ingadozni kezdett s a mit

Legyenek a Berzsényi kör tagjai fédteletlen jellemű férfiak és nők egyaránt, kiknek belépésére két tag ajánlata elég. A kör tagjai ezenkívül lehetnének 1) tiszteletbeliek, kiket vagy különösen a kör vagy általában a nemzeti irodalom és művészet körül szerzett érdemeikre az igazgató tanács választana, 2) alapítók, a kik egyszerre, s mindenkorra legalább 50 frttal járulnak a kör alapítójához, 3) és rendes tagok, kik vagy működők, kik irodalmi vagy művészeti irányban foglalkoznak s ez irányban való működésüknek évenként legalább egyszer jelét adni tartoznának, — vagy ha pártolók, kik a kört céljai elérésében erkölcsileg és anyagilag támogatják.

A kör megalakulásához legalább száz rendes tag szükséges, kik belépésükkor egyszersmindenkorra o. é. 2 frt felvételi, ezenkívül pedig évenként 5 frt tagsági díjat fizetnének. A felvételi díj felvételkor azonnal fizetendő, a tagsági díj két részben és pedig fele január, másik fele július hóban is lefizethető.

Engedje meg a t. bizottság, hogy egy alapszabály tervezetet terjeszsek a gyűlés elé, melynek pontjait itt megvitattván, a hírlapokban közzétesszük, hogy városunk és megyénk itt jelen nem lévő intelligenciája azt, mint kész tervezetet olvasván és megismervén, a Berzsényi-körbe való belépése megkönnyítettessék s a kör megalakítása mielőbb lehetséges legyen, a mi által csak időt nyerünk.“

Dr. Rupp Kornél indítványa nagy lelkesedéssel fogadtatott, s miután az általa elkészített alapszabálytervezet revíziója céljából Eredics Ferencz, Ehen Gyula, dr. Ajkás Károly és Nagy Jenő hozzászólása folytán dr. Dallos József, dr. Rupp Kornél, dr.

eddig megtenni nem mert volna, most hajlongás közben kezét nyújtá és a szemébe tekintett.

A leányka előtt föltűnő volt különös magaviselete s fiatal szívének ártatlanságával mosolygott; mosolygott ajkával, arca és két szemével.

Sugár Ferkó meghajtotta magát s gyorsan távozott. Magánkívül volt már. Most már okát tudta adni a változásnak, a lelkében véghez ment rázkódtatásoknak. Most már tudta, hogy elérhetetlen után vágyakozik s szerelmének tudatától megborzadt.

Minden erejét össze kellett szednie, hogy az irodában észre ne vegyék érzelmeit, gondolatát. Beszélgetni, tréfálni kezdett, mint az előtt s mégis olyan hosszú, olyan kínos volt az a nap, olyan nehezen teltek az órák, a mig szabadulhatott a magányba, hogy számot adjon érzelmeiről.

Az irodából rohant inkább, mint ment, szegényes lakására.

Féjére tette a kezét, forró volt, mint az égő tűz. Gondolkozott, merengett; a magányban, a komor, sötét szobában egyszerszer csak maga előtt látta azt a szép, nyulánk alakot, mosolygó arcával, ragyogó szemével. Bármerre fordította fejét, ott állott előtte a kedves ideál.

Korchmáros Kálmán és Éhen Gyula b. tagokból álló szűkebb körű bizottság lett kiküldve.

Megbízott egyuttal a szűkebbkörű bizottság szszal is, miután a szoborbizottság tagjainak számát a vidéki járási székhelyekre való tekintettel 100 tagra fogja kiegészíteni; határozati javaslatát a legközelebbi ülésen beterjeszti, úgy, hogy a „Berzsenyikör” mielőbb megalakulhasson és a jövő 1893. évi január 1. napjával már működését is megkezdhesse.

Egy őszinte szó.

Szent-Gotthárdon a kormány algymnasiumot szándékozik felállítani. — Illő tehát, hogy mi is foglalkozunk e kérdéssel.

Nem vagyok ugyan szakember a tanügy terén, de minthogy kiváló elszeregettel viseltetem minden iránt, a mi a tanügyet csak távolról is érinti, másfelől pedig lapunk Szent-Gotthárdra nézve is helyi közlőny lévén, tehát úgy is mint tanügybarát és mint hírlapíró némi hivatást érzek magamban arra nézve, hogy ezen, vidékünkre nézve nem csekély fontossággal bíró, kérdéshez — habár laikus tollal is — hozzájárjak.

És ha az e tekintetben kifejtendő nézeteim nélkülözni fogják is a kívánt alaposságot, e hiány talán némi kárpótlást ama körülményben lelend, hogy egyéni nézeteim a benső meggyőződés őszinte sugallatát tükröztetik vissza.

Bevezetésül ki kell jelentenem hogy aggályaim, melyek ezen jelentőségteljes tanintézet sikere iránt az eszme felvetésének kezdetétől fogva bennem keletkeztek, távolról sem vezethetők vissza kislelkű elfogultságra, vagyis a Körmen-

„Szeretem, szeretem, szeretem, — sugó és az ábrándkép mosolygott.

„Én, én? mi vagyok én? és ő körülem folyton! Szerethet-e?” — És az ábrándkép tovább mosolygott.

„Örültség! Ah, nem lehet az!” — szemével mereven nézte az ábrándképet. Az pedig tovább is folytonosan mosolygott.

Nem távozott hazulról egész nap. Reggel komor fővel csüggedten ment az irodába. Félt mint a bűnös ember; féltette, őrizte titkát, mint a kalmár legdrágább kincsét.

* * *

Miként a nedves fa, melyet hosszú idő megemésztett, ha egyszer meggyullad, lassankint füstölög s ég mindaddig, a míg csak a kéregig hatol: úgy a Sugár Ferkó szive kétség és fel-felcsillámló remény, édes bánat, töprengés, habozás között égett napokon, hónapokon keresztül.

Visszagondolt elmúlt életére, a sanyaruságra, a küzdelemre, melyet másokért folytatott; elhagyatottságára, szegénységére s lelkének édes ábrándja, mint örület kezdett feltűnni előtte. Hozzá szokott lassankint a lemondás gondolatához.

Kereste az alkalmat s mégis félt attól, hogy főnökéhez menjen.

és Szent-Gotthárd közti versengésből folyó irigykedésre, — nem pedig azért, mert a mint e lapok hasábjain már több ízben volt szerencsém kifejtteni, Körmen nincs azon kedvező helyzetben, hogy nagyobb szabású aspirációkat tápláljon, következképpen bizton mondhatom, nem is foglalkozott soha ily nagyratörő vágyakkal, — másfelől pedig ki van zárva részéről az elfogultság vádja már azért is, mert hírlapírói szereplésem rövid ideje óta nem egy ízben szolgáltattam bizonyítékot arra nézve, hogy ép oly hévvel törekedtem Szent-Gotthárd, Német-Ujvár és Vasvár érdekeit előmozdítani, mint a minót Körmenérdekei iránt tanstítottam.

A mit tehát mondandó vagyok, az minden inellétekintettől ment, tiszta meggyőződés őszinte kifejezése leend.

S ezek előre bocsajtása után hadd térjek az ügy érdemére.

Mindenekelőtt tekintsük a szent-gotthárdi gymnasium ügyét az anyagi oldaláról.

A kormány telket, épületet és berendezést kíván a községtől s azonfölül évi 1000 frtnyi hozzájárulást a fentartási költséghez.

Telek, épület és berendezés a legcsekélyebb számítás szerint 30,000 frtba kerül, mely összeget a nagyközség alkalmasint törlesztéses kölcsön útján fogja előteremteni, — évi kamatja legalább is 1800 frtra fog rugni s így az 1000 frt évi fentartási költséggel együtt a nagyközség évi budgetje a kiadások rovatában közel 3000 frttal emelkedik.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy egy középiskola mulhatlan követelménye, legalább türhetően rendezett

A fiatal leányka olyan nyájasan, olyan gyöngéden ejtő ki a hozzá intézett pár szót, hogy nem tudta magától megtagadni ezt a gyönyörűséget.

Lassankint ő is megbátorodott s a szép szavakra nyájasan, szeliden válaszolt, melyből kitetszett a családhoz való ragaszkodása. Az a ragaszkodás, mely számítás nélküli; csak áldozatkészséget ismer, miként a hű eb.

Mikor aztán a tavasz újra meghozta a maga illatos rózsáit, balzsamos légkörét; mikor a természetben is minden fokozatos örömet tüntetett föl: a fiatal leányka arca egyre mosolygóbb, a Sugár Ferkó lelke egyre komorabbá lett. Egyiknek sem tűnt fel a másik változása.

Talán még akkor sem tűnt fel, midőn egy napon a leányka örömmel ragadta meg a Sugár Ferkó kezét, bevezette őt a belső salonba s az atyja mellett álló délczeg ifjunak, mint jegyesének az iroda leendő főnökének mutatta be, őt a ház régi, hű szolgáját.

Igazat mondott: az évek hosszú során nem volt hűségesebb, ragaszkodóbb emberük Sugár Ferkónál, csak azt az egyet kerülte, hogy urával, főnökével minél kevesebb ízben találkozassék.

népiskolai állapot, ez azonban tudvalevőleg Szent-Gotthárdon vajmi sok kívánni valót hagy hátra, — hogy tehát az ebbeli igények csak félig-meddig is kielégenelelégíthetők. e téren is oly mérvű javítások válnak szükségessé. melyek csak tetemes évi költség-többlet árán érhetőek el: a gymnasium felállítása és fentartása, és ebből folyólag a népiskolai viszonyok javítása czimén együttvéve a nagyközség budgetjében oly lényeges emelkedések fognak előfordulni melyek a polgárok tulterhelését fogják maguk után vonni.

És habár van is Szent-Gotthárdon szép számú vagyonos polgárság, mégis miután köztudomás szerint, ilynemű kiadások csak községi pótlék útján nyernek fedezetet, kötve hiszem, hogy a községi pótdónak e kérdéses intézet felállítása folytán elkerülhetlenné vált aránytalan felemelése inyére lenne a polgárság vagyonos részének is? hát még a kevésbé vagyonos osztálynak, melyre nézve eme tulterheletés könnyen elviselhetetlenné válhatik.

Vajjon számot vetett-e Szent-Gotthárd nagyközség érd. képviselőtestülete ezen lényeges kérdésekkel?

Az anyagiak tekintetében felmerült fenti kételyeimhez csatlakoznak azonban még egyéb megjegyezni valóim is és pedig kulturális és nemzetiségszemponból. — Ezeket legyen szabad jövő alkalmalmmal feltárnom.

Füredi Béla.

A kisededóvás és a népiskola.

A vallás-és közoktatásügyi miniszternek az országgyűlés elé terjesztendő huszonnegyedik jelentéséből közöljük a következő, a kisededóvásról és népiskolaoktatásról szóló részleteket: nagy és fontos munkát adott a kisededóvásról szóló 1891. évi XV. törvényczikk végrehajtásának előkészítése. Megyénként összeíratta a miniszter a 3—6 éves gyermekeket s intézkedett, hogy úgy a községek, mint a törvényhatósági joggal felruházott városok kisededóvók létesítése által törvényes kötelezettségüknek megfeleljenek. Egyuttal tantervet adott ki a szükséges kisededóvó-képző intézetek számára s megfelelő iskolakönyvek írására pályázatot hirdetett. Gondoskodott tanítókról is ez intézetek számára, úgy, hogy egészben intézkedéseivel lehetővé fogja tenni, hogy a kisededóvónékpészés és a kisededóvás ügye már kezdettől fogva úgy pedagogiai, mint adminisztratív szempontból tökéletesen és behatóban lesznek szervezve, mint ahogy annak idején a tanítóképzést és népoktatást szervezték. A kisededóvókban használandó foglalkoztatási és szemléltető eszközöket az országban és a hazai viszonyoknak

megfelelően fogja készíttetni. Erre egyfelől a hazai ipar érdekében, más felől azért van szükség, mivel a külföldről importált szemléltető képek stb. más nemzetek szellemét és szokásait tükröztetik, ő pedig azt akarja, hogy a kisdédóvás nálunk minden ízében magyar legyen.

A népiskolákról beismeri a jelentőséget, hogy a tanítás általában és a magyar nyelvnek a nem magyar ajkú iskolákban való tanítása sok helyen nem jár olyan eredménynyél, minőt joggal várni lehet. Minden ilyen esetben intézkedett a hiányok megszüntetéséről, azonban kénytelen megjegyezni, hogy mindaddig, míg a tanítónőképző-intézetek egy részéből hiányosan képzett tanítók kerülnek ki, míg a tanítók nem részesülnek jobb javadalmazásban és amíg a tanítói állások betöltésének jogával felruházott testületek a tanítók megválasztásánál nagyobb körültekintéssel nem fognak eljárni, addig a népiskolai oktatás alapos és általános javulása nem remélhető.

Üdvös változást hozott be a miniszter az iskolakönyvek megbírása, engedélyezése és használatbavétele dolgában. Hogy megakadályozza az iskolakönyvek gyakori változását, úgy intézkedett, hogy a régi helyett csak akkor lehessen új iskolakönyvet használni, ha emez már legalább három iskolai éven át volt használatban.

Átdolgoztatta az állam birtokában levő iskolakönyveket, gondoskodott a tanítók továbbképzéséről, nevezetesen a gazdasági ismeretek terjesztése céljából.

A tanulók testi nevelése érdekében is megtett minden intézkedést; tornaversenyt is rendezett, melyen a tanítóképző intézetek növendékei nagy számmal vettek részt. A tanító-képző intézeteknél azt tapasztalta, hogy sok szülő csak nevelőbe adja oda leányait; fölnevelik leányaikat az állampénztár költségén, de nem adják tanítónőknek vagy nevelőnőknek. Erre a körülményre figyelmeztette az igazgatókat, hogy a föl vételnél legyenek rá tekintettel, továbbá állításának ki kötelező nyilatkozatot a szülőtől, kiknek leányai valamely állami segélyezésben részesülnek, hogy visszafizetik a segélyösszeget, ha leányaik öt éven át — önhibájukon kívül nem fognak működni a tanítónői pályán.

Előfizetési felhívás

Berzsenyi-szobor-alap javára
kiadandó

Berzsenyi-Albumra.

Íróink közül nem soké a dicsőség: olyan hatással lenni nemzeti irodalmunkról és magára a nemzetre, mint Berzsenyi Dániel. Az igaz fény, mely nevét késő századokig világosra, hárjára, de abból

Vasvármegye, mint szülő-vármegyéje, külön részt is kér magának.

S midőn Vasvármegye lelkes közönsége elhatározta, hogy hallhatatlanságának Szombathelyen szobrot emel, kötelességet vállalt magára, melyben azonban az egész országnak osztoznia kell.

A nemes cél elérésének némi megkönnyítése vezérelt a gondolatra, hogy a **B e r z s e n y i - A l b u m** kiadásával — a tiszta jövedelmet az emlékszóbor alapjához adva — egy porszemet vigyek a nemes köhöz, melyhez kiki tehetsége szerint hozzá járulván, részt vehet e hazafias kötelesség teljesítésében, és segíti felemelni a hallhatatlanság szobrát.

E cél oly szent, hogy nem szorul reklám-csinálás vásári hangjára.

Abban a hitben, hogy e tiszta és nemes szándék kivételében a nagyérdemű közönség lelkes pártolása el nem marad, — legjelesebb írónk (Beniczky-Bajza Lenke, Gyarmathy Zsigáné, Hermann Ottóné, Rákosi Jenő, Endrődy Sándor, Dalmady Győző, Várady Antal, Rudnyánszky Gyula, Radó Antal, Komócsy Károly és többek) közreműködésével sikerült megszerkesztenem a „Berzsenyi-Albumot“, melyre ezennel előfizetést nyitok és pedig: fűzött példányra 2 frttal, diszpéldányra 3 frttal.

A t. előfizetők kezébe pedig oly könyvet adok, mely a szépet a „hasznossal“ egyesítve, minden miveltségeknek kedves olvasmánya és feledhetetlen emléke lesz s egyuttal diszes karácsonyi ajándéknak is szolgálhat.

Az előfizetési ivatek, hogy a nyomandó példányok számáról tájékozva legyenek, legkésőbb november hó 20-ikáig visszaküldeni kérem.

Szombathely, 1892. okt. 30-án.

Tisztelettel

Kompné Pálffy Fanny.

U j d o n s á g o k.

— **A Szapáry-kormány lemondott.** Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök, f. hó 9-én jelenté be az országgyűlésnek, hogy a kormány, miután ő felsége annak egyházpolitikai, de különösen a kötelező polgári házasság behozatalára irányuló programját nem fogadta el, beadta lemondását és ő felsége f. hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával a miniszterium ezen elmondását elfogadta. — A új miniszterium megalakításával Wekerle Sándor pénzügyminiszter bizatott meg.

— **Reiszig Ede**, az új kereskedelmi államtitkár, a zombolyai kerületben egyhangulag képviselővé választott.

— **Iparhatósági Ugy.** Körmenden a minden évben újlag megválasztandó husz iparhatósági megbízottnak választására határidőül f. hó 26-ika

reggeli 9 órától déli 12 óráig a nagyközség tanácstermében van kitűzve, hol a választás szavazati lapok beadása által megy végbe.

— **Olvasókör** alakult Rumban, a múlt vasárnap. A kaszinó helyisége a nagy vendéglőben van. Régen érzett hiányt pótol ez egylet. Rum község intelligenciájának s a vidéknek kedves helyefog ez lenni. Ugyis olyan a legtöbb vidéki város, hogy ha 50-en vannak 60 felé huznak. Itt nem így lesz. Előre a jó példával. Tartós életet kívánunk.

— **Vásár.** A körmendi november havi országos vásár holnap hétfőn (14-én) fog megtartatni. Miután e vásár rendszeren nov. 11-én szokott lenni, múlt pénteken különösen az Őrség vidékéről számos vásáros érkezett Körmendre, természetesen hiába. Az ilyféle — a vásárnak is hátrányára szolgáló — családásoknak elejét veendő, városi előjáróságunk oly esetben, midőn nem a szokásos napra tüzetik ki a vásár, szélesebb körben tehetné ezt közzé és különösen gondoskodhatnék, hogy a naptárakban a helyes határidő közöltessék.

— **Választás.** Rác Jenő, a körmendi takarékpénztár volt helyettes könyvelője, az Ada-moholi egyesület takarékpénztárnál, — a hol egy idő óta a Hajdu-Böszörménybe megválasztott Szy Zsigmondot helyettesítette — f. hó 6-án egyhangulag könyvelővé választott. Derék ifju földink fogadja szerencsekívánatunkat!

— **Halálozás.** Mély megilletődéssel vettük a szomorú hírt, hogy Bényei Gábor, veszprémi (előbb szentgyörgyvölgyi) ret. lelkész, a lánglelkű és hazafias szellemű költő („Sir a kis lány a Balaton partján,“ „Hódosi bíró lánya“ elterjedt népdaloknak szerzője) lapunknak is hosszabb időn át volt nagybecsült munkatársa, és az egyházi irodalom hivatott művelője f. hó 5-én reggel 9 órakor, életének 54-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Már régebb idő óta gyngékedett, míg egyetlen nagy reményekre jogosított fiának a tavasszal történt elhunytja egészen megrendítette és a néma bánat méginkább elsorvasztotta. Most az őszön megkísérlé Worishofenben a Kneipp-kurát is, de hasztalan. Temetése nagy diszszel és óriási közönség részvéte mellett hétfőn d. u. 2 órakor ment végbe. Kesergő hitvest hagyott hátra, kinek gyásza iránt általános részvét nyilvánul; vajha enyhítené mély fájalmát! A béke angyala virraszon az elhunyt költő-pap hamvai felett!

— **Áthelyezés.** Korchmáros János segédtelekkönyvezetőt Kőszegről Nt-Ujvárra helyezték át.

— **Öngyilkos jelölt.** Dobelek János felső szőlőki lakos f. hó 7-én, megúnván ezt a keserves életet, önmér-

gezési szándékból, sárga mirenyt vett be, azonban ellenszert adtak be neki és most már javuló félben van. Tetének okát nem árulja el.

— **Teleron.** A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a jövő évben Szombathelyen is rendeztet be telefont.

— **Nyugdíjazás.** Martin János nt-ujvári főtanító, saját kérelmére nyugdíjaztatott.

— **Gyilkosság.** Kéthelyen kívül, a Felső-Szölnök felé vezető uton, egy paraszt ember, ki a malomból indult hazafelé, agyonütve találtatott. Közlebbi adatok hiányzanak.

— **Elmezavar.** Kozó Mária, térj. Domján Józsefné tótfalusi lakosnőn az elmezavar állapotát meg, intézkedtek, hogy az országos tébolydában elhelyeztessék.

— **Tüzeset.** Döbörhegyen f. hó 7—8. közti éjjel gyújtogatásból tűz támadt. Leégett 3 lakház gazdasági épületek s gabona asztag. A kár mintegy 3000 frt. Biztosítva csak a lakházak voltak. A tűz rendszeres oltásáról szó sem lehetett, miután a községben se tűzörtség, se fecskendő nincs. A gyújtogató — mint rendesen — ismeretlen.

— **Késező szerető.** Annak idején említettük, hogy Ivanics István alsócsalogányi legény megejtett szeretőjét, hogy a következmények terhétől szabaduljon, jun. 3-án gyilkossági szándékból megkészte. F. hó 9-én tárgyalatott a bűnügy a szombathelyi kir. törvényszék előtt és Ivánics a gyilkosság kísérletének büntetésében bűnösnek mondatott ki, és ezért 5 évi fogságra ítéltetett.

— **Kolera** a fővárosban napról napra csökkenőben van. Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint november végére teljesen meg fog szünni. — A szigorú óvintézkedéseknek köszönhető, hogy a szörnyű járvány nagyobb mérveket nem öltött, és hogy a vidékre jobban ki nem terjedt. A vidéken ujabban csupán Szegeden és Győr vidékén fordult elő néhány eset. A héten azonban Kapuvárott is konstataáltak a járvány felléptét, minek következtében Sopron megyében a legmesszebb menő óvintézkedések történtek. Így a jövő hét első három napjára eső soproni vásár is betiltatott, illetőleg csak egy napig tartó ló-és marhavásár fog tartatni.

— **Magyarország földbirtokosai.** Régi vágya az már ugy termelő mint kereskedő köreinknek, hogy megbízható adatok alapján bírják Magyarország földbirtokosainak névjegyzékét, s nemcsak fontos címét a földbirtokosoknak, de azt is, hogy kinek mennyi és minő kultura alatt álló földje van. Az országos magyar gazdasági egyesület is többszörösen tett lépéseket e czimtar megszerzése érdekében,

aminek egybeállítása nagy fáradságba került. A nemrég elhunyt Dr. Szontagh Albert kir. tanácsos a földművelési miniszterium megbízásából egybeállította a kötött forgalmi birtokok jegyzékét s ez alkalmat használta fel arra, hogy a katasteri és telekkönyvi adatok alapján egybeállítsa megyék, járások és községenként a 100 holdon fölüli birtokosok jegyzékét, feltüntetve az illetők utolsó postáját s azt, hogy mennyi szántóföld, rét, szőlő, legelő, erdő, nádas stb. van birtokukban. — Dr. Szontagh Albert elhunytával a munkálatot Baross Károly az országos magyar gazdasági egyesület titkára vette át és rendezi sajtó alá. A hivatalos adatok alapján készült terjedelmes munkára, a mely eddig földbirtokosaink egyedüli hiteles névsorát képezi, felhívjuk termelő és üzleti köreink figyelmét. Bolti ára 15 frt lesz, de nov. hó 15-éig eszközölt előfizetés útján 10 frtért megszerezhető. „Magyarország földbirtokosai” kiadóhivatalánál Budapest (Köztelek.)

— **Katona József emléke.** A legjelesebb magyar dráma halhatatlan írója születésének századik évfordulóját f. hó 12-én, a költő születés helyén Kecskeméten nagy fényvel ünnepelték meg. De megülték e napot az ország legtöbb tanintézeteiben is. Kolozsvárott a Katona-ünnepet összekötötték az erdélyi színészet 100 éves fennállásának megünneplésével.

— **MEGHALTAK** Körmenden 1892. évi október hóban: 1-én Falusi Mária, rk. 6 hetes gyermek bélhurut. — 2-án Polgár István, evang. 82 éves koldus, eskór. — 3-án Laky Lipót, rk. 3 hónapos gyermek, béllobb. — Szakovics Mária, rk. 2 napos gyermek, gyengeség. — 4-én Liebenritt Ferencz, rk. 17 napos gyermek, gyengeség. — 7-én Gáspár Anna, rk. 6 hónapos gyermek, bélhurut. — 16-án. Demetrovics Kálmán, rk. 3 hónapos gyermek, sorvadás. — Rösztler Anna halva születelt gyermeke. 18-án, Szombat Rozália rk. 1 éves gyermek, tüdőlob. — Hafner József izr. 76 éves kereskedő, szivbaj. — 19-én Orbán Kálmán, ref. 1 éves gyermek, kanyaró. — Sütő Julianna, rk. 9 hónapos gyermek béllobb. — 20-án Blozer Mihály r. k. 2 hónapos gyermek, bélhurut. — 22-én Klein Erzsébet, rk. 9 hónapos gyermek, höröghurut. — 24-én Windisch Ferencz, rk. 2 hónapos gyermek, béllobb. — 25-én, Gorza Katalin, rk. 3 napos gyermek, gyengeség.

Színház.

Balog Árpád szintársulata f. hó 7-én távozott el Körmendről. Rég tapasztaltuk, hogy szintársulat oly rokonszenves fogadtatásban részesült volna, mint a Balog-féle,

négy heti itt működése alatt. Ennek oka első sorban természetesen a társulat tisztas erkölcsi viseletében és rendezett anyagi viszonyaiban és fegyelmeztségében rejlett, de másrészt ujítonságokkal bővelkedő jó műsora is vonzotta közönségünket. — Mint a vélemények következtetni engedik, Balog Árpád ezentul Körmenden mindenkor szives fogadtatásra és jó pártfogásra számíthat. A színészet iránt az utolsó időben ugyancsak meglanyhult jó vélemény ez ismételt felébresztése tisztán az ő érdeme.

Multszombaton utolsó előtti előadásul, Mihályfy Juliska jutalomjátékául Csiky G. „Örök törvény” című színműve adatott, szép érdeklődés mellett. — A jutalmazandó Sylvia szerepét adta. Játéka oly igaz és érzelemteljes volt, hogy a nézőközönséget többször a könyezésig meghatotta, egyes helyeken pedig magas művészi fokra emelkedett. A közönség sűrű tapssal jutalmazá a kedves művésznőt. Mellette kiváltak Balog (Orlathy) méltóságteljes játékával, Tukoray, ki a léha Mányi szerepét jó izm humorral személyesíté. Ágotay komoly szerepével sok sikerrel birkózott meg.

Vasárnap tartatott az utolsó előadás. Ágotay jutalomjátékául Lendvay „A mit a mama akar” című vigjátéka került színre zsufolásig telt ház előtt. Ez előadás volt egyike a legjobbaknak és méltán fejezte be a színi idényt. A jutalmazandó (Peti) szerepében sok tetszés mellett bohóskodott. Balog (Béla) ismételt jelét adta jeles alakítási tehetségének. Mihályfy (Rózsa) szende szerepében igen kedvesen játszott. Iványi (Magyary) ezuttal szintén elemében volt. Borsitzky (Anna) Tukoray (Körmössy) mint rendesen, jól megállták helyüket. Az előadás előtt és után Váradyné és Mihályfy továbbá Bejczy György és Rábai Zs. műkedvelők ének, illetőleg szavalattal működtek közre.

CSARNOK.

I Z É.

— Eredeti tudományos izé. —

Igen is kérem, hát... izé, hol is kezdjem? Az ilyen — izéket, ha az ember részletezni akarja, hát azt sem izéli, hogy hol kezdje meg. Az izérél akarok egyetmást elmondani különböző szempontokból, um. philosophiai, történeti, társadalmi stb. szempontokból. És most, mikor annyi sok minden izé, mindenféle szempontokból vizsgál-tatik; mikor a sok mindenféle tudományos izé az ember fejéből egy nagy chaost izél, hát kérem az eszméket rendbe hozni vajmi nehéz izé.

A szó arra való mint tetszenek tudni, hogy gondolatainkat kifejezzük. De hát mi-csoda gondolatot akar kifejezni ez a nagy-szerű szó: izé.

Nincs az az etimologiai tudomány, mely kitudná mutatni, hogy az izé eredetileg miből izélődött belé az emberi nyelvbe. A németek azt mondják, hogy „ding” és aztán

megfelelően fogja készíttetni. Erre egyfelől a hazai ipar érdekében, más felől azért van szükség, mivel a külföldről importált szemléltető képek stb. más nemzetek szellemét és szokásait tükröztetik, ő pedig azt akarja, hogy a kisdédóvás nálunk minden izében magyar legyen.

A népiskolákról beismeri a jelentés, hogy a tanítás általában és a magyar nyelvnek a nem magyar ajku iskolákban való tanítása sok helyen nem jár olyan eredménnyel, minőt joggal várni lehet. Minden ilyen esetben intézkedett a hiányok megszüntetéséről, azonban kénytelen megjegyezni, hogy mindaddig, míg a tanítónépző-intézetek egy részéből hiányosan képzett tanítók kerülnek ki, míg a tanítók nem részesülnek jobb javadalmazásban és amíg a tanítói állások betöltésének jogával felruházott testületek a tanítók megválasztásánál nagyobb körültekintéssel nem fognak eljárni, addig a népiskolai oktatás alapos és általános javulása nem remélhető.

Üdvös változást hozott be a miniszter az iskolakönyvek megbirálása, engedélyezése és használatbavétele dolgában. Hogy megakadályozza az iskolakönyvek gyakori változását, úgy intézkedett, hogy a régi helyett csak akkor lehessen új iskolakönyvet használni, ha emez már legalább három iskolai éven át volt használatban.

Átdolgoztatta az állam birtokában levő iskolakönyveket, gondoskodott a tanítók továbbképezéséről, nevezetesen a gazdasági ismeretek terjesztése céljából.

A tanulók testi nevelése érdekében is megtett minden intézkedést; tornaversenyt is rendezett, melyen a tanítónépző intézetek növendékei nagy számmal vettek részt. A tanító-képző intézeteknél azt tapasztalta, hogy sok szülő csak nevelőbe adja oda leányait; fölnevelik leányaikat az állampénztár költségén, de nem adják tanítónéknak vagy nevelőnéknak. Erre a körülményre figyelmeztette az igazgatókat, hogy a fölvetelnél legyenek rá tekintettel, továbbá állításának ki kötelező nyilatkozatot a szülőktől, kiknek leányai valamely állami segélyezésben részesülnek, hogy visszafizetik a segélyösszeget, ha leányaik öt éven át — önhibájukon kívül nem fognak működni a tanítónői pályán.

Előfizetési felhívás

a

Berzsenyi-szobor-alap javára
kiadandó

Berzsenyi-Albumra.

Íróink közül nem soké a dicsőség: olyan hatással lenni nemzeti irodalmunkra és magára a nemzetre, mint Berzsenyi Dániel. Az igaz fény, mely nevét késő századokig besugározza, hazájáé, de abból

Vasvármegye, mint szülő-vármegyéje, külön részt is kér magának.

S midőn Vasvármegye lelkes közönsége elhatározta, hogy hallhatatlanságának Szombathelyen szobrot emel, kötelességet vállalt magára, melyben azonban az egész országnak osztoznia kell.

A nemes czél elérésének némi megkönnyítése vezérelt a gondolatra, hogy a **B e r z s e n y i - A l b u m** kiadásával — a tiszta jövedelmet az emlékszóbor alapjához adva — egy porszemet vigyek a nemes köhöz, melyhez kiki tehetsége szerint hozzá járulván, részt vehet e hazafias kötelesség teljesítésében, és segíti felemelni a hallhatatlanság szobrát.

E czél oly szent, hogy nem szorul reklám-csinálás vásári hangjára.

Abban a hitben, hogy e tiszta és nemes szándék kivitelében a nagyérdemű közönség lelkes pártolása el nem marad, — legjelesebb íróink (Beniczky-Bajza Lenke, Gyarmathy Zsigáné, Hermann Ottóné, Rákosi Jenő, Eendrődy Sándor, Dalmady Győző, Várady Antal, Rudnyánszky Gyula, Radó Antal, Komócsy Károly és többek) közreműködésével sikerült megszerkeszteni a „Berzsenyi-Albumot“, melyre ezennel előfizetést nyitok és pedig: füzött példányra 2 frttal, diszpéldányra 3 frttal.

A t. előfizetők kezébe pedig oly könyvet adok, mely a szépet a „hasznossal“ egyesítve, minden miveltszaladnak kedves olvasmánya és feledhetetlen emléke lesz s egyuttal diszes karácsonyi ajándéknak is szolgálhat.

Az előfizetési ivatek, hogy a nyomandó példányok számáról tájékozva legyenek, legkésőbb november hó 20-ikáig visszaküldeni kérem.

Szombathely, 1892. okt. 30-án.

Tisztelettel

Kompné Pálffy Fanny.

U j d o n s á g o k.

— **A Szapáry-kormány lemondott.** Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök, f. hó 9-én jelenté be az országgyűlésnek, hogy a kormány, miután ő felsége annak egyházpolitikai, de különösen a kötelező polgári házasság behozatalára irányuló programját nem fogadta el, beadta lemondását és ő felsége f. hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával a miniszterium ezen elmondását elfogadta. — A új miniszterium megalakításával **Wekerle Sándor** pénzügyminiszter bizatott meg.

— **Reiszig Ede**, az új kereskedelmi államtitkár, a zombolyai kerületben egyhangulag képviselővé választott.

— **Iparhatósági Ugy.** Körmenden a minden évben újlag megválasztandó husz iparhatósági megbízottnak választására határidőül f. hó 26-ika

reggeli 9 órától déli 12 óráig a nagyközség tanácstermében van kitűzve, hol a választás szavazati lapok beadása által megy végbe.

— **Olvasóköri** alakult Rumban, a mult vasárnap. A kaszinó helyisége a nagy vendéglőben van. Régen érzett hiányt pótol ez egylet. Rum község intelligentiájának s a vidéknek kedves helyefog ez lenni. Ugyis olyan a legtöbb vidéki város, hogy ha 50-en vannak 60 telé huznak. Itt nem így lesz. Előre a jó példával. Tartós életet kívánunk.

— **Vásár.** A körmendi november havi országos vásár holnap hétfőn (14-én) fog megtartatni. Miután e vásár rendszeren nov. 11-én szokott lenni, mult pénteken különösen az Őrség vidékéről számos vásáros érkezett Körmendre, természetesen hiába. Az ilyféle — a vásárnak is hátrányára szolgáló — családásoknak elejét veendő, városi előjáróságunk oly esetben, midőn nem a szokásos napra tüzetik ki a vásár, szélesebb körben tehetné ezt közzé és különösen gondoskodhatnék, hogy a naptárakban a helyes határidő közöltessék.

— **Választás.** Rácz Jenő, a körmendi takarékpénztár volt helyettes könyvelője, az Ada-moholi egyesület takarékpénztáránál, — a hol egy idő óta a Hajdu-Böszörménybe megválasztott Szy Zsigmondot helyettesítette — f. hó 6-án egyhangulag könyvelővé választott. Derék ifju földink fogadja szerencsekívánatunkat!

— **Halálozás.** Mély megilletődéssel vettük a szomorú hirt, hogy **Bényei Gábor**, veszprémi (előbb szentgyörgyvölgyi) ret. lelkész, a lánglelkű és hazafias szellemű költő („Sir a kis lány a Balaton partján, „Hódosi bíró lánya“ elterjedt népdaloknak szerzője) lapunknak is hosszabb időn át volt nagybecsült munkatársa, és az egyházi irodalom hivatott művelője f. hó 5-én reggel 9 órakor, életének 54-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Már régebb idő óta gyngélkedett, mig egyetlen nagy reményekre jogosított fiának a tavasszal történt elhunytja egészen megrendítette és a néma bánat méginkább elsorvasztotta. Most az őszön megkísérlé Worishofenben a Kneipp-kurát is, de hasztalan. Temetése nagy diszszal és óriási közönség részvéte mellett hétfőn d. u. 2 órakor ment végbe. Kesergő hitvest hagyott hátra, kinek gyásza iránt általános részvét nyilvánul; vajha enyhítené mély fájdalmát! A béke angyala virraszon az elhunyt költő-pap hamvai felett!

— **Áthelyezés.** Korchmáros János segédtelekkönyvesetét Kőszegről Nt-Ujvárra helyezték át.

— **Öngyilkos jelölt.** Dobelek János felső szőlőki lakos f. hó 7-én, megunván ezt a keserves életet, önmér-

gezési szándékból, sárga mirenyt vett be, azonban ellenszert adtak be neki és most már javuló félben van. Tetének okát nem árulja el.

— **Telefon.** A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a jövő évben Szombathelyen is rendeztet be telefont.

— **Nyugdíjazás.** Martin János nt-ujvári főtanító, saját kérelmére nyugdíjaztatott.

— **Gyilkosság.** Kéthelyen kívül, a Felső-Szölnök fele vezető uton, egy paraszt ember, ki a malomból indult hazafelé, agyonütve találtatott. Közlebbi adatok hiányzanak.

— **Elmezavar.** Kozó Mária, férj. Domján Józsefné tótfalusi lakosnőn az elmezavar állapotát meg, intézkedtek, hogy az országos tébolydában elhelyeztessék.

— **Tüzeset.** Döbörhegyen f. hó 7—8. közti éjjel gyújtogatásból tűz támadt. Leégett 3 lakház gazdasági épületek s gabona asztag. A kár mintegy 3000 frt. Biztosítva csak a lakházak voltak. A tűz rendszeres oltásáról szó sem lehetett, miután a községben se tűzörség, se fecskendő nincs. A gyújtogató — mint rendesen — ismeretlen.

— **Késező szerető.** Annak idején említettük, hogy Ivanics István alsócsalagányi legény megejtett szeretőjét, hogy a következmények terhétől szabaduljon, jun. 3-án gyilkossági szándékból megkészte. F. hó 9-én tárgyalatott a bűnügy a szombathelyi kir. törvényszék előtt és Ivanics a gyilkosság kísérletének büntetében bűnösnek mondatott ki, és ezért 5 évi fogságra ítéltetett.

— **Kolera** a fővárosban napról napra csökkenőben van. Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint november végére teljesen meg fog szűnni. — A szigorú óvintézkedéseknek köszönhető, hogy a szörnyű járvány nagyobb mérveket nem öltött, és hogy a vidékre jobban ki nem terjedt. A vidéken újabbán csupán Szegeden és Győr vidékén fordult elő néhány eset. A héten azonban Kapuvárott is konstalták a járvány felléptét, minek következtében Sopron megyében a legmesszebb menő óvintézkedések történtek. Így a jövő hét első három napjára eső soproni vásár is betiltatott, illetőleg csak egy napig tartó ló- és marhavásár fog tartatni.

— **Magyarország földbirtokosai.** Régi vágya az már úgy termelő mint kereskedő köreinknek, hogy megbízható adatok alapján bírják Magyarország földbirtokosainak névjegyzékét, s nemcsak fontos címét a földbirtokosoknak, de azt is, hogy kinek mennyi és minő kultúra alatt álló földje van. Az országos magyar gazdasági egyesület is többszörösen tett lépéseket e czimtar megszerzése érdekében,

aminek egybeállítása nagy fáradságba került. A nemrég elhunyt Dr. Szontagh Albert kir. tanácsos a földmivelési miniszterium megbízásából egybeállította a kötött forgalmi birtokok jegyzékét s ez alkalmat használta fel arra, hogy a katasteri és telekkönyvi adatok alapján egybeállítsa megyék, járások és községenként a 100 holdon fölüli birtokosok jegyzékét, feltüntetve az illetők utolsó postáját s azt, hogy mennyi szántóföld, rét, szőlő, legelő, erdő, nádas stb. van birtokukban. — Dr. Szontagh Albert elhunytával a munkálatot Baross Károly az országos magyar gazdasági egyesület titkára vette át és rendezi sajtó alá. A hivatalos adatok alapján készült terjedelmes munkára, a mely eddig földbirtokosaink egyedüli hiteles névsorát képezi, felhívjuk termelő és üzleti köreink figyelmét. Bolti ára 15 frt lesz, de nov. hó 15-éig eszközölt előfizetés útján 10 frtéért megszerezhető. Magyarország földbirtokosai kiadóhivatalánál Budapest (Köztelek.)

— **Katona József emléke.** A legjelesebb magyar dráma halhatatlan írója születésének századik évfordulóját f. hó 12-én, a költő születés helyén Kecskeméten nagy fényvel ünnepelték meg. De megülték e napot az ország legtöbb tanintézeteiben is. Kolozsvárott a Katona-ünnepet összekötötték az erdélyi színészet 100 éves fennállásának megünneplésével.

— **MEGHALTAK** Kőrmendén 1892. évi október hóban: 1-én Falusi Mária, rk. 6 hetes gyermek bélhurut. — 2-án Polgár István, evang. 82 éves koldus, eskőr. — 3-án Laky Lipót, rk. 3 hónapos gyermek, béllobb. — Szakovics Mária, rk. 2 napos gyermek, gyengeség. — 4-én Liebenritt Ferencz, rk. 17 napos gyermek, gyengeség. — 7-én Gáspár Anna, rk. 6 hónapos gyermek, bélhurut, — 16-án, Demetrovics Kálmán, rk. 3 hónapos gyermek, sorvadás. — Rösler Anna halva születelt gyermeke. 18-án, Szombat Rozália rk. 1 éves gyermek, tüdőlob. — Hafner József izr. 76 éves kereskedő, szivbaj. — 19-én Orbán Kálmán, ref. 1 éves gyermek, kanyaró. — Sütő Julianna, rk. 9 hónapos gyermek béllobb. — 20-án Blozer Mihály r. k. 2 hónapos gyermek, bélhurut. — 22-én Klein Erzsébet, rk. 9 hónapos gyermek, höröghurut. — 24-én Windisch Ferencz, rk. 2 hónapos gyermek, béllobb. — 25-én, Gorza Katalin, rk. 3 napos gyermek. gyengeség.

Színház.

Balog Árpád színtársulata f. hó 7-én távozott el Kőrmendről. Rég tapasztaltuk, hogy színtársulat oly rokonszenves fogadtásban részesült volna, mint a Balog-féle,

négy heti itt működése alatt. Ennek oka első sorban természetesen a társulat tisztas erkölcsi viseletében és rendezett anyagi viszonyaiban és fegyelmességében rejlett, de másrészt újdonságokkal bővelkedő jó műsora is vonzotta közönségünket. — Mint a vélemények következtetni engedik, Balog Árpád ezentúl Kőrmenden mindenkor szíves fogadtatásra és jó pártfogásra számíthat. A színészet iránt az utolsó időben ugyancsak meglanyhult jó vélemény ez ismételt felbresztése tisztán az ő érdeme.

Multszombaton utolsó előtti előadásul, Mihályfy Juliska jutalomjátékául Csiky G. „Örök törvény” című színműve adatott, szép érdeklődés mellett. — A jutalmazandó Sylvia szerepét adta. Játéka oly igaz és érdelemteljes volt, hogy a nézőközönséget többször a könyezésig meghatotta, egyes helyeken pedig magas művészi fokra emelkedett. A közönség sűrű tapssal jutalmazá a kedves művésznőt. Mellette kiváltak Balog (Orláthy) méltóságos játékával, Tukoray, ki a léha Mányi szerepét jó ízű humorral személyesíté. Ágotay komoly szerepével sok sikerrel birközt meg.

Vasárnap tartatott az utolsó előadás. Ágotay jutalomjátékául Leudvay „A mit a mama akar” című vigjátéka került színre zsufolásig telt ház előtt. Ez előadás volt egyike a legjobboknak és méltán fejezte be a színi idényt. A jutalmazandó (Peti) szerepében sok tetszés mellett bohóskodott. Balog (Béla) ismételt jelét adta jeles alakítási tehetségének. Mihályfy (Rózsa) szende szerepében igen kedvesen játszott. Iványi (Magary) ezuttal szintén elemében volt. Borsitzky (Anna) Tukoray (Körmössy) mint rendesen, jól megállták helyüket. Az előadás előtt és után Váradyné és Mihályfy továbbá Bejczy György és Rábai Zs. műkedvelők ének, illetőleg szavalattal működtek közre.

CSARNOK.

I Z É.

— Eredeti tudományos izé. —

Igen is kérem, hát... izé, hol is kezdjem? Az ilyen — izéket, ha az ember részletezni akarja, hát azt sem izéli, hogy hol kezdje meg. Az izéről akarok egyetmást elmondani különböző szempontokból, um. philosophiai, történeti, társadalmi stb. szempontokból. És most, mikor annyi sok minden izé, mindenféle szempontokból vizsgálattatik; mikor a sok mindenféle tudományos izé az ember fejéből egy nagy chaost izél, hát kérem az eszméket rendbe hozni vajmi nehéz izé.

A szó arra való mint tetszenek tudni, hogy gondolatainkat kifejezzük. Dehát mi csoda gondolatot akar kifejezni ez a nagy-szerű szó: izé.

Nincs az az etimologiai tudomány, mely kitudná mutatni, hogy az izé eredetileg miből izélődött belé az emberi nyelvbe. A németek azt mondják, hogy „ding” és aztán

rendszeresen dingolnak éppen úgy, mint az én apósom, mikor a leányát megkértem izézett, ötölt-hatolt.

Volt is nagy oka, hogy ötöljön, hatoljon, mert hát mikoron a szerelem hévlángjai lánykérőbe hajtának, hát tulajdonképen, én még csak olyan . . . izé voltam, vagy más szóval tiszteletbeli, ingyenes, ideiglenes minőségben rendkívüli, azaz pardon! izé . . . számföldről alkalmazott fogalmazó gyakornokjelölt-belyettes. (Mindez = izé).

— Hát öcsém, mondá, kivéve szájából óriás nagyságu tajtékpipáját, melyet szintén zének hitt, hát . . . izé, tudom hogy van vagy 800—900 hold örökséged, améket szegény nagyapád most rád testált, dehát, te még most csak olyan . . . izé vagy ni, aki nek még sok izén kell menni, vagy hát . . . na izé legyen belőle.

— Kedves bácsikám, feleltem én aki a sok izé hallatára nagyon fel lettem magam is . . . izélve, tudja, hogy nem azért tanultam, hogy valami legyen belőlem. Azt mondja, hogy izé vagyok, már pedig ez is valami; tehát már most is többet értem el, mint a menyit terveltem. A vagyon, az kész pálya. Nincs hát aggodalomra oka.

— Hát izé, jó lesz a, csak hát a lányom mit szól a dologhoz?

— Nagyon is sokat beszél velem róla.

— No hát akkor jól van.

Tessék elhinni, hogy sohasem volt vig napom csak ez. Pedig csak egy izé voltam, akinek még sok izén kellett keresztül mennie. De még mennyi sok „izé“-t kellett elhallgatnom. Mikor jogász voltam. Volt egy hírneves tanár az akadémián, aki nagyszerű szakmunkákat irt. Beiratkoztam az órára. A legelső órán mindjárt így lepott meg: „Uraim! Nagyon sok olyan izé fordul elő a jogi nyelvben, amelynek az ízét csak az sejtetheti, aki valamit latinul is izél.“ Így ment ez mindig. — Az öregot elneveztük „izé“-nek.

Egyik jogász társam szintén nagy barátja lévén az izének, mikor mint ügyvéd az első védbeszédet tartotta, így kezdte: „Izé . . . Tekintetes kir. Törvényszék!“ Természetes, hogy a hatás nem maradt el . . .

Egy öreg ur volt az apámnak jó barátja. Ez gyakran meglátogatott bennünket. Volt is aztán dolga az izének. Sohse tudtam, hogy tulajdonképpen miről beszélünk. Egyszer az anyám valami rendkívül finom tésztával kedveskedett neki.

— Na hát izé — Nagysám, hogy is izélik az asszonyok ezt az izét. Az én feleségem nem tud ilyet izélni, pedig azt szeretném, hogyha richtig ilyet izélnének nálunk is.

Szegény anyám nem tudott hová lenni nevéttében.

— Hát tetszik tudni ilyen izé sok fáradsággal izélddik. És az öreg tökéletesen ki volt békülve a felelettel.

Volt egy pap barátom is, jámbor, jószágos lélek. Ez meg a gazdaasszonyát hita „izé“-nek. Különben mindig izével kezdte meg a beszédet. Egyszer meghalt a régi gazdaasszonya, hát fogadott újat.

— Hát izé, nézze csak, volt már maga másnál is ilyen . . . izé?

— Mit felelel kikelve az asszony. „Én izé? . . .“

— No hát igen van olyan izéje, izé, hogy is hijják . . . könyve?

— Miféle könyvet tetszik kérdezni?

— Hát olyan izé . . . könyvet?

— De főtisztelendő ur! én nem vagyok . . . izé. Nekem . . . izé könyvem nem volt soha. Én becsületesen munkám után éltem mindig és sohasem voltam olyan . . . izé. Magamat ajánlom.

A jámbor pap csak elhült, és még ma sem tudja, hogy miért haragudott meg rá az a mérges izé. Nem régen panaszkolt nekem, hogy mennyi sok izéken kell az embernek keresztül esnie. Elmondta a gazda-asszonyynali ízét is.

— Zikher úgy van, mondá, hogy nem tetszett neki az én szegényes házam. Hát így van az öcsém, aki már az ilyen nagy izés élethez szokott, nem veszi ügybe a szegény embert.

Mikor a grammatika III osztályába jártam, volt egy instruktorom, aki maga se sokkal többet tudott, mint én. Ha valamely sajátosságos latin kifejezés elő jött, s én kérdezősködtem, hát avval világosított fel: „Hát tudod ez olyan . . . izé!“ Mindjárt világosan tudtam, hogy miről van szó.

Notandum, hogy ebből az én instruktoromból később ország gyűlési képviselő lett. Találkozom vele egyszer a Sándor-utcán.

— Hát ugyan, hogy tudad rászánni magadat ilyen drága világban fellépni? . . .

— Hja barátom, én nem vagyok ellenzéki. A mi pártunké a miatyánk záradéka, hát a többi aztán olyan . . . izé!

Egy iparos volt ismerősöm Nagy-Kőrösön. Múdig ezt szokta volt mondani: „Minden izének meg van a maga izéje.“ És ezt úgy kellett érteni, hogy mindennek megvan a maga oka.

Igy beszélünk mindig izével a nélkül, hogy valamit mondanánk. A névmás csak a főnevet helyettesíti, de az izé, az minden oly szót helyettesít, a melyet vagy nem tudunk, vagy nem akarunk kimondani.

A tudományokban minden, amit meg nem birunk magyarázni.

A politikában minden eltussolni való dolog . . . izé

És kitudná előszámlálni mennyiféle izé fordul elő a társadalmi életben, a családban, a nyilvánosság terén.

Izé . . . Tulajdonképpen nem is tudom már, hogy miféle izével végezzem be ezt a sok izés csevegést. — Az zikher és heilig, hogy mikor az ember olyan izéről akar írni, amiről nagyon sokat lehetne csevegni, hát úgy jár vele, mint a májsteruram a disznó bonczolással. Nem tudta, hol kezdje, hát a sutba állította a disznótetemet. Én is úgy jártam evvel az izével, avval a különbséggel, hogy ezt az izés értekezést nem én teszem a sutra, hanem a közönség, a mely megharagszik, hogy az izét így lerántom . . .

Dehogy teszem pedig!
Mig ember lesz az ember, és magyar a magyar, izé mindig lesz. Mindent jelentve és mindenütt megértve uralkodni fog mindörökké az . . . izé.

Hát izé, tán elég is volna már ebből az izéből?

Teljes izével ajánlom magamat.

Izé . . . A viszontlátásra!

ZIKHER IZÉ.

A

Vas-Zalamegyei Első Takarékpénztár 10 havi forgalmi kimutatása.

1892. január 1-től október 31-ig.

Bevétel.		frt	kr.
Mult évi pénztármaradvány		32,536	18
Folyószámlai követelés		7,318	21
Takarékbetétekben		381,532	39
Pénztárjegyekre		4,901	—
Tökelefizetések:			
Váltókra		2,484,160	41
Kötelezvényekre		63,244	33
Záloglevél kölcsönökre		10,929	82
Folyószámlára		280,636	08
Záloglevél kölcsön járadékokban		17,932	32
Utalványokért		231,094	52
Postatakpénztári cheque-kért		202,846	27
Viszleszámitolt váltókért		849,831	—
Adóssok és hitelezők számláján		344,875	21
Értékpapírok és vertpénzekért		2,247	17
Kamatok és késed. kamatokban		77,655	41
Üzletdíjak, beiratási és átíratási illetékekben, megtérített bélye- gek és költségekben		11,685	33
Ház és birtokbérekben		2,197	07
Nyugdíjalap számlájára		3,810	18
Kamatadószámlára		3,307	17
Ingatlanok számlájára		235	—
		5.014,330	39

Kiadás.

Takarék- és heti betétekre	480,003	38
Pénztárjegyekre	17,401	—

Töke kihelyezés:

Váltókra	2,392,732	50
Kötelezvényekre	18,487	04
Folyószámlára	344,875	21
Elszámitolt járadékokért	17,169	69
Elszámitolt zálogl. kölcsön-törlesz- tésekért	10,929	82
Utalványokra	231,086	02
Postatakarékpenztári cheque-ért	201,646	27
Beváltott viszleszámit. váltókért	846,464	—
Adóssok és hitelezők számláján	280,636	08
Értékpapírok és vertpénzekért	1,187	40

1891. évi nyereményből:

a) Részvényosztalékra	13,858	—
b) Adományokra	31	—
Részvénytöke-visszafizetés	16,690	—
Évközi adományokra	21	50
Betéti kamatokra	36,432	84
Viszleszámitolt váltók kamataira s egyéb kamatok és jutalékokra	11,243	94
Tiszti fizetések és szolgáljakra	12,599	82
Igazgatási és kezelési költségekre	2,283	43

Állami és községi adókra	8,406 95
Kamatadóra	3,587.26
Nyugdíjalap számlájára	6,310 38
Kivett tiszti óvadéokra	100 —
Hitelegyleti óvadéokra	10 —

Egyenleg:

Pénzkészlet a központban és fiókknál	14,694 39
Posta takarékpénztárnál	5,895 64
Folyószámlán	44,546 83
Összesen	5,014,330 39

Összes forgalom 9,278,143 frt 24 kr.
Körmend, 1892. október 31-én.

Udvary Ferencz. Horváth Béla.
vezérigazgató. főkönyvelő.

Közgazdaság.

Az arany nálunk és Ausztriában-Ausztria aranybányászata jelentéktelen. Pribram az, mely körülbelül 3500 kilogramm ezüstöt szolgáltat, de miveletel mar az ezer métert meghaladó mélységben mozognak, amit ezenkívül ezüsttartalmu ólomból termelnek, ugymint Stiriában, Tirolban, Krajnában és Karinthiában alig éri el a 800 kilogrammot évente. A híres Eule Csehországban már csak névleg van üzemben, ugyanez mondható a »Hohe Goldberg«-ról Raurisban. A »Rathausberge« a gasteini völgyben, egykor a salzburgi érsekek legjelentékenyebb kincstára, évente alig termel tizenöt kilogramm fincm aranyból többet. Karinthia s amos aranybányája parlagon hever. Egy század előtt Tirol minden völgyében ezüsttartalmu ólom és fakőérczekre miveltek és Rorenbücheiben Kitzbüchel mellett már oly mélységekben dolgoztak, melyeket a pribrami aknák csak az utolsó évtizedekben multak fölül. Mig az osztrák tartományokban az ellenformáció és a harminceves háboru okozta kulturális hanyatlás folytán a virágzó bányászat tönkrement. Magyarország bányászata sem örvendett háborítlan fejlődésnek. A mohácsi vész 1526-ban és a törökök uralma felbeszakítottak az mongolok által 1241-ben elpusztított ország kultivalását; Erdélyben a Rómaiak által meghonosult aranybányászat századokon keresztül ugyanazon a fokon maradt és csak Mária Terézia és II. József császár által nyert jelentőséget a világ fémtermelésére vonatkozólag. Tőke, vállalkozó szellem és kifertas hiányában a magyar aranybányászat kellőképen nem fejlődhetett, de mindamellett aranytermelése nem jelentéktelen és meghaladja a 2000 kg-t évente melynek felét az erdélyi érczhegység szolgáltatja, míg a másik felében a selmeczi és a nagybányai bányakerületek osztoznak. A világ aranytermelése 1888-ban kereken 160.000 kilogrammot tett ki. 1889-ben azonban 176.000 kg-ra emelkedett az afrikai aranytelepek termelésének gyarapodása által; e szerint az osztrák-magyar monarchia, vagy inkább Magyarország a világ aranytermelés 1/30-ad részét

szolgáltatja. Az északamerikai Egyesült Államok 50.000, Ausztralia 40.000, Oroszország 32-34.000, Khina 13.500 kg-ot termelnek; további sorrendben állanak: Afrika, Chile, Columbia, Kanada és csak azután következnek Magyarország mint kiletezdedik e sorozatban.

Gabna árak.

Buza miniszűrt	uj	7.25 — 7.40
Rozs		6. — — 6.20
Arpa		5. — — 5.20
Zab		5.20 — 5.35

Kis lutri.

Bécs	62	81	61	7	31
------	----	----	----	---	----

Fő-szerkesztő: **FÜREDI BÉLA.**

Felelős-szerkesztő:
RÁBAI (SZÁJER) ZSIGMOND.

Kiadó:

„Körmendi könyvnyomda részvény-társaság.“

478/1892 sz.

Arverési hirdetmény

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. sz. cz. 202 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vasvári kir. járásbírótság 2632 számú végzése által a Vas-Zalamegyei első takarékpénztár felperes javára **Patonay Pálné r.-hidvégi lakos** ellen 450 frt tőke, ennek 1892 évi jun. hó 16 napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 41 frt 95 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 843 frtra becsült szobabutorok, marhák, sertves, takarmány, gabonaneműek sathól álló ingóságok nyilvános arverés után eladtnak.

Mely arverésnek a 2659 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis **R-Hidvégen** leendő eszközésére **1892. évi november hó 19-ik** napjának délelőtt 10 órája határidőül kijelözték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel

Magyar királyi államvasutak.

M E N E T R E N D.

Ervényes 1892. június 20-tól.

GYÖR- (KIS-CZELL) FEHRING.

Állomás	1304. sz. szem. von.	Csatlakozások	1302. sz. szem. von.	Csatlakozások	1306. sz. szem. von.	Csatlakozások
Győr ind.	2 ⁵⁵ éjjel	Bécsből és Budapestről	11 ⁵⁵ d. e.	Budapestről, Bécsből, Sopronból.	5 ⁰⁷ d. u.	Budapestről Bécsből, Ebenfurtról
Pápa	3 ⁴⁸ "		12 ⁵² d. u.		6 ¹⁴ "	
Kis Czell (érk. ind.)	4 ²⁵ regg. 4 ⁵⁴ "	Veszprémből Bobára	1 ²⁰ " 1 ⁵⁴ "	Szf. várra és Sz. fehérvárról	6 ⁴⁶ est 6 ⁵² "	Veszprémből.
Porpác (érk.)	5 ²⁰ " 5 ⁴⁷ "		2 ³⁹ " 3 ⁰⁴ "	Pinkafőről. Pinkafőre.	7 ³⁵ " 7 ⁵⁸ "	
Szombathely (ind.)	5 ⁵⁹ "	Köszegről Köszegre, Pinkafőre, Kanizsáról. Bécsbe.	3 ¹² " 3 ²⁵ "	Kanizsáról és Bécsbe, Pozs. ba Köszegre	8 ⁰⁵ " 8 ¹⁷ "	Köszegről Bécsből, Kanizsára
Kis-Unyom	6 ¹² "		3 ³⁹ "		8 ³⁰ éjjel	
Egyh.-Rádóc	6 ²⁶ "		3 ⁵² "		8 ⁴² "	
Körmend	6 ⁴⁰ "		4 ⁰⁶ "		8 ⁵⁷ "	
Csákány	6 ⁵⁶ "		4 ¹⁵ "		9 ⁰⁶ "	
Rátót	7 ⁰⁶ "		4 ²⁵ "		9 ²⁶ "	
Szt. Gotthárd	7 ²⁰ "		4 ³⁵ "		9 ⁴⁴ "	
Gyanafalva	7 ⁵⁴ "		4 ⁵⁰ "		10 ⁰⁰ "	
Fehring érk.	8 ¹² d. e.	Grácza. és Hartbergre	5 ⁰⁹ "	Grácza és Hartbergre		

Az 1312. sz. vegyes vonat Győrből ind. 5⁵⁵ d. u. Kis-Czellbe érk. 8²⁹ este.

FEHRING- (KIS-CZELL) GYÖR.

Állomások	1305. sz. szem. von.	Csatlakozások	1301. sz. szem. von.	Csatlakozások	1303. sz. szem. von.	Csatlakozások
Fehring ind.	5 ¹⁵ regg		10 ³⁹ d. e.	Gráczból és Hartbergre	8 ⁵⁰ este	Gráczból Hartbergre
Gyanafalva	5 ³⁴ "		10 ⁵⁶ "		9 ¹⁰ "	
Szt. Gotthárd	5 ⁵¹ "		11 ¹¹ "		9 ²⁵ éjjel	
Rátót	6 ¹¹ "		11 ²⁹ "		9 ⁴² "	
Csákány	6 ²¹ "		11 ³⁹ "		9 ⁵¹ "	
Körmend	6 ³⁹ "		11 ⁵³ "		10 ⁰⁴ "	
Egyh.-Rádóc	6 ⁵³ "		12 ⁰⁸ d. u.		10 ¹⁷ "	
Kis-Unyom (érk.)	7 ⁰⁶ " 7 ¹⁸ "	Köszegről Köszegre, Pinkafőre, Barcsról Bécsbe.	12 ²² " 12 ³⁶ "	Bécsből. Köszegről, Pinkafőre	10 ³⁰ " 10 ⁴¹ "	Pinkafőről Bécsből.
Szombathely (ind.)	7 ²⁵ "		12 ⁴⁴ "	Pozsonyból	10 ⁴⁹ "	Pozsonyból.
Porpác (érk.)	7 ⁵¹ "		1 ¹⁰ "	Székesfehérvárról és -ra.	11 ¹⁵ "	Veszprémből
Kis-Czell (ind.)	8 ³⁶ " 8 ⁴⁴ "		1 ⁵⁸ " 2 ³⁰ "		11 ⁵⁹ " 12 ⁰⁶ "	
Pápa	9 ²² d. e.		3 ³⁰ "		12 ⁴⁶ "	
Győr érk.	10 ²⁴ "	Bpről. Bécsből Bpre Bécsbe. Ebenfurtra	4 ⁴⁰ "	Bécsből. Bpre. Bécsbe Sopronba.	2 —	Bpről. Bécsből. Budapest. Ebenfurtra

Az 1311. sz. vegyes von. Kis-Czellből indul 4³⁵ regg. Győrbe érk. 7¹⁰ regg.

hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törvénycz. 108. § ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Vasváron, 1892-ik évi nov. hó 7 ik napján.

Szilágyi János,
kir. bir. végrehajtó.

433/92 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében eszennel közhírré teszi, hogy a nt.-ujvári kir. járásbírótag által 3409/92 számú végzéssel Pimperl Terezia és társ. óbéri lakosok javára **Pimperl József** óbéri lakos ellen 390 frt 76 kr tőke követelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 670 frt 70 krra becsült lovak, gabona, takarmány, szobabutor és egyéb álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nt.-ujvári kir. járásbírósnak 3545 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis **Óbóron** alperes lakásában leendő eszközlésére 1892. év november hó 19-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára azonnál készpénzben, illetve az 1881. évi LX t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. évi LX. t. cz. III. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, alulirt bir. végrehajtónál egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsék.

Kelt Nt.-Ujváron, 1892. nov. 1-én.

Frank Ernő
kir. bir. végrehajtó

Eladó

8 darab Vas-Zalamegyei Első Takarékpénztári részvény.

Bővebbet a kiadóhivatalnál.

Eladó

18,000 darab nemesített almafa a legjobb fajokban 20 kr.-tól 1 frt 50 krig minőség szerint.

100,000 darab ültetni való szőlővessző: fekete burgundi, portugiesi, kadarka, rajnai riesling, olasz riesling és fűszeres tramin ezere 6 frt.

Fehér és vörös asztali és pecsenyebor.

Sibrik Adorján háshágyi gazdaságában.
(posta Salomvár.)

Malom bérbeadás.

A kis-zsenyei sorki malom
1893. évi január 1-től bérbe adandó,

a malom két kerekü, s van hozzá lakás kerttel egy és fél hold megszántott föld 1 hold rét és négy disznó járás. Vállalkozni kívánók ajánlataikat **Békássy István** urnál **Zsenyén** (u. posta Molnári) adhatják be.

STADLER ZSIGMOND

DIVATÁRUHÁZA — ezelőtt Stadler Salamon — SZOMBATHELY

ALAPITTATOTT 1881.

Dus választék mindennemű uri és női divatcikk, **Confectio**, **fehérnemlek**, **vásznak**, **selyem- és kézműáruban** a legfinomabb kivitelig — **Kelengyék**, **uri- és női toilettek**, **felöltőknek** st.b. a legutóbbi divat szerinti elkészítését a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

Nagybani áru-osztályomat

(I. emelet) a t. cz. kereskedő urak, — és az első magyar

vitorlavászon-, vizmentes ponyva- és zsákgyárnak

nálam levő raktárát a t. cz. uradalmak és gazdászok becses figyelmébe ajánlom

Mintagyűjteménnyel kívánatra bérmentve szolgálók.

Kiváló tisztelettel

Stadler Zsigmond.